

Årsplan i samfunnsfag 10 trinn skoleåret 2025-2026

LÆREVERK/LÆRINGSRESSURSER: Arena 10, nettsider/ linker, filmer.

UKETIMER: 2

Lærer: Andreas Haugen, Odd Rune Knudsen

Periode	Hvorfor skal elevene lære? -fagets relevans	Hva eleven skal lære -kjerneelement -gr.l. ferdigheter -tverrfaglige temaer -kompetansemål	Hvordan skal elevene lære?	
			-aktivitet -ressurser	Vurdering (VFL)
34-35	Holocaust Sette elevene inn i hvordan jødeutryddelsen foregikk, hvorfor nazistene gjorde det de gjorde, og hvordan noe slikt kunne skje. Forberede elevene til Tyskland/Polen-turen.	- Gjere greie for årsaker til og konsekvensar av terrorhandlingar og folkemord, som holocaust, og reflektere over korleis ekstreme haldningar og ekstreme handlingar kan førebyggjast. - Drøfte korleis framstillingar av fortida, hendingar og grupper har påverka og påverkar haldningane og handlingane til folk. -	Repetisjon av temaet Holocaust - Hvorfor? - Hvordan? - Leirene - https://arkivet.no/holocaustdagen-2021/forarbeid/folkemordets-ti-steg Film: Schindlers Liste eller Pianisten?	Deltagelse i timene.
36-43	Kald Krig Se sammenhengen og konsekvensen mellom de 2 store krigene og overgangen til en ny verdensorden mellom 2 stormakter.	- Reflektere over korleis menneske har kjempa og kjempar for endringar i samfunnet og samstundes har vore og er påverka av geografiske forhold og historisk kontekst - Gjere greie for årsaker til og konsekvensar av sentrale historiske og notidige konfliktar og reflektere over om endringar av nokre føresetnader kunne ha hindra konfliktane.	- Liten innføring i kald krig: - Arena kap 5, Den kalde krigen - Øst mot Vest. - Jernteppet, stormaktene, Berlinmuren, øst og vest Berlin. - Film: "De andres liv". Overvåking i Øst-Tyskland. - Film: "The Courier". Spionasje - Øst/Vest - Film: "Flukten fra Øst-Tyskland". - Oversimplified	Vurdering: Skriftlig prøve/fagsamtale

44-48	Elevene skal bli bevisste på hvordan vi er historieskapede, men også historieskapede. Samfunnsfaget skal bidra til engasjement, kritisk tenking, skaperglede og utforskertrang. Skape holdninger og verdier som toleranse, likeverd og respekt.	Demokrati og medborgerskap - Gjøre greie for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og notidige konflikter og reflektere over om endringer av nokre føresetnader kunne ha hindra konfliktane. - Drøfte korleis framstillingar av fortida, hendingar og grupper har påverka og påverkar haldningane og handlingane til folk. - Reflektere over korleis menneske har kjempa og kjempar for endringer i samfunnet og samstundes har vore og er påverka av geografiske forhold og historisk kontekst.	Arena kap. 6. Midtøsten – konflikter med lange røtter Undervisningsopplegg: Den kalde krigen - Folk og Forsvar Film: Zero Dark Thirty, The Hurt Locker, American Sniper Omar	Presentasjon: Elevene kan – individuelt eller i grupper – ta for seg én av konfliktene under den kalde krigen eller en av konfliktene i Midtøsten og lage en muntlig presentasjon/ screencastify der de analyserer konflikten: Hva var bakgrunnen? Hvem var partene? Hvilke andre aktører blandet seg inn i konflikten, og hva ble resultatet?
49-2	Elevene skal få kjennskap til ulike lover, ulike former for kriminalitet, ungdomskriminalitet samt drøfte hvilke konsekvenser kriminalitet har for samfunnet og drøfte tiltak som kan forhindre kriminalitet	Identitetsutvikling og fellesskap Beskrive sentrale lover, reglar og normer og drøfte kva konsekvenser brot på desse kan ha for den enkelte og for samfunnet på kort og lang sikt	Arena kap. 1: Kriminalitet – på kant med loven	Diskuter-oppgaven på s. 18 kan brukes som vurdering enten som fagsamtale eller som drøftende artikkel. Rollespill / fagsamtale Uformell vurdering
3-10 (Arbeidsuke 4) (ferie uke 8)	Gjøre elevene rustet til å kunne diskutere hva som skal til for å opprettholde og videreutvikle demokratiet. Elevene skal kunne reflektere over konsekvensene av terror for enkeltmennesket og samfunnet.	- Gjøre greie for årsaker til og konsekvenser av terrorhandlinger og folkemord som Holocaust og reflektere over hvordan ekstreme holdninger og handlinger kan forebygges. - Drøfte hvordan framstillinger av fortida, hendelser og grupper har påvirket holdningene og handlingene til folk.	Arena 10 - Kap. 3: Folkemord og terror Kap. 4: Utøya - den hjerteformede øya. Terrororganisasjoner og aksjoner - bruke media. Serien 22. juli på NRK.no Filmer: Zero Dark Thirty, The Hurt Locker, American Sniper, Munchen, Serien Gutter mot verden (NRK)	2024: Fagsamtale/podcast med utgangspunkt i sentrale begreper/hendelser knyttet til folkemord, terrorisme og ekstremisme. Velge en organisasjon og hendelse til fordypning Utforsk-oppgaven om folkemord og utforsk-oppgaven på s. 78 kan brukes som vurdering Utforsk-oppgave 8 på s. 99 kan brukes som vurdering. Elevene kan velge om de vil lage en presentasjon eller skrive en artikkel. Balansen mellom historie, læring om demokrati, minner og

			22.juli-senteret: Oppgaver - Årsakskort-oppgave n er fin å bruke - NDLA - Sian-markeringen i Kristiansand - Koranbrenninger i Danmark og Sverige	spor etter terror, kan danne kjernen i vurderingen.
11- 16 (Påsk e uke 12) (Bære krafts uke komm er her)	Elevene skal bli kjent med, og reflektere over årsaker til at et lands geografiske, politiske og historiske forhold påvirker levekårene i landet, samt finne ut av ulike årsaker til at mennesker flytter eller flykter	- sammenligne hvordan politiske, geografiske og historiske forhold påvirker levekår, bosettingsmønstre og demografi i forskjellige deler av verden i dag - Drøfte korleis framstillingar av fortida, hendingar og grupper har påverka og påverkar haldningane og handlingane til folk. - Reflektere over korleis menneske har kjempa og kjempar for endringar i samfunnet og samstundes har vore og er påverka av geografiske forhold og historisk kontekst.	Kap 7 i Arena 10: Demografi og migrasjon	Innleveringsoppgave/ presentasjon om ulikheter i verden - på tross av nok ressurser: Verden
17-20	Lære om bærekraftig utvikling, ressursbruk og reflektere over hvordan vi kan gå mot en mer bærekraftig fremtid	Bærekraftige samfunn - Sammenligne hvordan politiske, geografiske og historiske forhold påvirker levekår, bosetningsmønster og demografi i forskjellige deler av verden i dag. - Beskrive ulike dimensjoner ved bærekraftig utvikling, hvordan de påvirker hverandre og tiltak for mer bærekraftige samfunn.	Arena 10: Kap 8: Bærekraftig ressursbruk i verden – utfordringer og muligheter Gruppearbeid	Oppgaveinnlevering eller muntlig fremføring

21→		Periode med eksamen og prøvemuntlig. Nærmer seg muntlig eksamen, tid for repetisjon og samle arbeid til større tema		
-----	--	---	--	--